דער אמת וועגן באריכט פון פופצענער קאָמיטעט

(אן ענטפער צו דר. גינזבורג)

פון א. ל. ראזגבוים

אלס איינער פון'ם פופצענער און שפע־טער פערצענער . . . קאמיטעט, ווייל איך קלאר מאכן, אז דער קאמיטעט האט זיך ניט געשטעלט די אויפגאבע צו שטעלן וועלכן עס איז פון די שטרייטנדיקע צד־דים, אויף דער אנקלאגע באנק, און ארויס־טראגן אן אורטייל אז דער אדער יענער צד איז שולדיק.

ניט פאר דעם איז דער קאמיטעט אויס־געקליבן געווארן, און ניט ווער עס איז פון'ם קאמיטעט האט געוואלט אדער איז זיינען געהאט צו זיין א שופט. ערשטנס וואלט אזא וועג ניט געפירט צו שלום נאר צו א גרעסער מחלוקת, און צווייטנס וואל־טען די צדדים קיינמאל ניט געווען צופרי־דען, און די ארבעט פון'ם קאמיטעט וואלט קיינמאל ניט געבראכט די געווינשטע רע־זולטאטן.

דער קאמיטעט האט אויף אזויפיל גע־מאכט אויספארשונגען, כדי זיך אליין צו באפרייען פון'ם איינפלוס פון גאט, וואו ס'האבן זיך ארומגעטראגן פארשיידענע שמועות און נוזמאות פון טויזנט און איין נאכט, און כדי אויסצוגעפינען די אלע ציפערן און פאקטן, וואס יעדער אידישער בירגער פון ווינניפעג דארף וויסן, כדי צו האבן א ריכטיקן באגריף פון דער הוצאה און הכנסה פון דעם בשר־כשר שטייער, און ווי ווייט די שטאטישע אינסטיטוציעס קאנען פון דעם געניסן.

איר, דר. גינזבורג, האט אליין פארטיי־דיקט אט דעם שטאנדפונקט ביי דער ער־שטער זיצונג פון'ם קאמיטעט. און איצט קומט איר ארויס מיט א היכל שרייענדי־קער עולה. היתכן ? "איר האט אויסגע־הערט אזעלכע באשולדיקונגען און איר האט אלצדינג פארשווינן ! "

פארוואס האט איר אליין נעשווינן און האט קיין איינציק מאל ניט אויפגעפאַ־דערט אייערע קאלעגן צו נעמען א שטע־לונג צו וועלכער ס'איז אנקלאגע, וואס איין צד האט געמאכט אויף דעם צווייטן ! איר האט ניט דערמאנט, אז איר האט אן אנדער מיינונג פון'ם קאמיטעט'ס מיט־גלידער און איר האט אנגענומען אלע באַ־שלוסן גלייך מיט אלעמען.

און דערפאר איז אייער פלוצלום'דיקער ארויסטריט אנטקעגן דעם קאמיטעט גע־ווען די גרעסטע איבערראשונג, און אז אומדערוואַרטעטע האנדלונג. וואס מיר האבן ניט געוואוסט ווי אויסצוטייטשן. אלע מיטגלידער פון'ם קאמיטעט, און איר, דר. גינזבורג, זיינען אנווענד געווען אויף דער ערשטער זיצונג צו וועלכער ביידע צדדים זיינען געווען איינגעלאדן. און אלע האבן געהערט וואס מר. טרילער האט געענטפערט אונזער פארזיצער מר. פינקלשטיין.

"קיין שלום איז ניט מעגלאך מיט'ן אל־טען ווד העיר, ס'איז נוצלאז צו ברייננען ביידע צדדים צוזאמען. דער שטאט קאַ־מיטעט אנערקענט ניט קיין ווד העיר. דער איינציקער וועג צו א שלום איז א נייער דעמאקראטישער קאמיטעט וואס זאל פאר־טרעטן די גאנצע שטאט". — דאס זיינען געווען די ווערטער וואס די פארטרעטער פון'ם שטאט קאמיטעט האבן געזאגט צו דעם פופצענער קאמיטעט, ווי קאנט איר האבן אזא קורצן זכרון, און באשולדיקן די פופצן, אז זיי האבן ניט געמאכט קיין פארזוך אויסצוגלייכן ביידע צדדים ? !

אז ס'איז גאט צו דאנקען סוף כל סוף יא געקומען צו א פארשטענדיקונג, איז עס צו פארדאנקען דעם אומפארטייאישן באריכט פון די פופצן. וואו ס'איז ניט געווען קיין זינער און באזינטער און עס האט אויפגעעפנט די אויגן, אז שלום און פארשטענדיקונג איז בעסער ווי מחלוקת'ן און זידלערייען.

און איצט וועגן דעם קהלה פלאן :

די לעצטע פאסירונגען אויף דער אידי־שער גאס אין ווינניפעג, מיט אירע אלע ווייטאגן און בזיונות'ן האבן געבראכט צו דעם נעראנג, אז ס'פעלט א העכערע אויר־טאריטעט, אז איינפלוסרייכע קערפער־שאפט צו וועלכער יעדער איד זאל האבן צוטרויען און גלייבן; נאר אנשטאט דעם געפינען מיר זיך אין דער לאגע פון די אמאליקע אלטע העברייער — בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה — א מין הפקר'דיקער צושטאנד וואו עס פעלט סיסטעם און אורדענונג, און יעדע גרופע אירן ווי גרויס איר צאל זאל ניט זיין קאן קומען און טאן אומפאראנטוואַרטלא־כע מעשים, און קיינער קאן פון איר קיין דין וחשבון ניט פאדערן.

א סך פון אונזערע וויכטיקע לעבנס־נויטווענדיקע אינסטיטוציעס געפינען זיך איי"ן שוועל פון אונטערגאנג, און מען מאכט ניט די נויטיקע אנשטרענגונג צו ראטעווען.

אט די און הונדערטער אנדערע סבות האבן באוואוגן דעם פופצענער קאמיטעט ארויסצוקומען מיט א פלאן צו שאפן אין ווינניפעג אן איינפלוסרייכע ארגאניזאציע אין וועלכער דאס גאנצע ארגאניזירטע אידנטום פון דער גאנצער שטאט זאל זיין פארטראטן.

זי דארף געווינען דעם צוטרוי פון יעדן אידן, און מיט איר מאראלישן כח און פרעסטיזש זאל זיך יעדע ארגאניזא־ציע און אפילו יחיד מוזן רעכענען.

דער פארזיצער פון'ם פופצענער קאמי־טעט, מר. פינקלשטיין, האט מיט דעם ווארט קהלה ניט געמיינט ס'זאל געגרינ־דעט ווערן א היימיש קהל־שטיבל, וואס ס'זאל זיך אפגעבן מיט כשרות, רבנים און פרומער אידישקייט.

די אידייע איז געווען א נאציאנאלער פאלקס־ראט וואס זאל נעמען אן אינטע־רעס אויף אלע געביטן פון'ם אידיש־גע־זעלשאפטלאכן לעבן דא אין שטאט "און דער נאמען אידישער נאציאנאל־ראט פון ווינניפעג" — וואלט איר אמבעסטן כא־ראקטעריזירט.

אט אזא נאציאנאל־ראט אדער ווי מען רופט עס אין "ענגליש" זאל אויסגעקליבן ווערן פון דער גאנצער שטאט פון אלע ארגאניזאציעס, אינסטיטוציעס און א. וו.

די וואלן דארפן זיין פראפארציאנעלע אין אויף ברייטע דעמאקראטישע יסודות, אז אלע עלעמענטן פון דער אידישער באַ־פעלקערונג זאלן זיין צופרידן, אזוי ווי ס'איז פארמולירט געווארן אין דעם באַ־ריכט פון'ם "פופצענער קאמיטעט".

צו אזא קערפערשאפט וועט יעדער מאן אדער פרוי — צו וואס פאר א גרופירונג זיי זאלן ניט באלאנגען, לינק אדער רעכטס, ארטאדאקסיש, אדער ראדיקאל — קאנען אנגעהערן.

אט דער נאציאנאל־ראט דארף — און דאס דארף זיין די ערשטע זאך — רענולי־רן דעם בשר־כשר ענין, א ועד־הכשרות דארף אויסגעקליבן ווערן פון'ם ראט און דארף זיין צו אים פאראנטווארטלאך, ווייל די שטייערן וואס קומען אריין פון בשר־כשר זיינען פאלקס־געלדער און דאס גאנצע פאלק אלס אזעלכעס דארף האבן די דעה וואס מיט די געלדער זאל געטאן ווערן.

שטעלט זיך פאר, אז דער פלאן וועט ניט אנגענומען ווערן און אנשטאט א אי־דישן נאציאנאל־ראט וועט נאר אויסגע־קליבן ווערן א ועד־הכשרות וואס וועט דאמאלט זיין ?

דער אינטעלינענטער און מאדערנער עלעמענט וועט ניט נעמען קיין שום אינ־טערעס אין א ועד־הכשרות, און ס'וועט ארויספאלן דער אקטיווער נאציאנאלער אידישער טייל, וועלכער קאן און וויל פרינציפיעל אין א ריין רעליגיעזער פראגע ניט נעמען קיין אנטייל און כאטש זיי וועלן צאלן די שטייערן, וועט א גרויסער טייל פון דער אידישער באַעפעלקערונג שטיין פון דער ווייטנס.

דער נייער ועד־הכשרות וועט ווידער ניט פארטרעטן די גאנצע שטאט, מיט דער צייט וועט דר ממשלה אריבער צו א קליינער גרופע פאראינטערעסירטע מענשן, די שטאט וועט ווידער זיין אומצופרידן און ס'וועט ווידער קומען צו מחלוקת'ן און חלול־השם ווי ס'קאנען נאר אחינו בני ישראל פון'ם אלטן שניט.

אנדערש איז אבער, אז דער ענין וועט איבערגעגעבן ווערן צו דער אויבן דער־מאנטער קערפערשאפט. וואס וועט זיין פארטראטן פון אלע קלאסן און טיילן פון דער אידישער באַעפעלקערונג, דעמאלט וועט יעדערער האבן צוטרוי און גלויבן, אז די סענטן וואס ווערן געגומען פון'ם גאנ־צע אידישן ישוב, געפינען זיך אין די הענט פון די ריכטיקע מענשן וואס פאר־טרעטן די גאנצע שטאט, און צוזאמען מיט דער רעגולירונג פון'ם איצטיקן סכסוך וועט אוועקגעשטעלט ווערן א יסוד פאר א בנין וואס וועט ווערן אין דער צוקונפט דער שטאלץ און קרוין פון ווינניפעג.

איך בין ניט אויסצורעכענען אלע פונקציעס פון א אידישן נאציאנאל ראט, דאס קאן מען ניט טאן אין א צייטונגס ארטיקל, נאר איך בין מסכים מיט אונזער פריינט מארק, אז מיר נויטיקן זיך ניט אין א רעליגיעזער קהלה. די צייט פארטרעט פון אונז צו מאדערניזירן אונזער געזעל־שאפטלאך לעבן, און א אידישער נאציאַ־נאל־ראט וואס זאל שטיין אויף דער גע־הערקיקער הויך, וואס זאל באשיצן די איני־טערעסן פון'ם פאלק, און ארייננברייננגען סיסטעם און קאארדיניירונג אין אונזער קהל'שן לעבן, וועט זיכער געפינען אן אַפּ־קלאנג ביי אלע טיילן פון דער אידישער באַעפעלקערונג.

די געמיטער זיינען נאך דערווארימט, דער עולם איז נאך פאראינטערעסירט, און לאמיר האפן אז ביי דער נעקסטער קאַ־פערענץ וואס וועט גערופן ווערן פון אלע ארגאניזאציעס זאל געגרינדעט ווערן "דער אידישער נאציאנאל־ראט פון ווינניפעג.

ואס לא עכשיו אימתי ?

דריי דורות סטודענטן

איינגנטלאך איז עס א טעמע פאר א גו־טען ראמאן, אדער פאעמע, ווייל יעדער דור האט זיך זיין סטודענט, פונקט ווי יעדער דור האט זיך זיין לערער.

אבער דא האנדלט זיך עס נישט וועגן א ראמאן, וואס זאל ערשט אנגעשריבן וועַ־רען, ס'רעדט זיך נאר וועגן א לעבעדיק בילד וואס וועט געוויזן ווערן פרייטאג, דעם 23טן יאנוואר, אין פרץ־זאל.

אין דעם בילד וועלן זיך אפשר אפ־שפיגלען די באזונדערע איינשאפטן פון יעדן דור סטודענטן : דער אמאליקער אי־דישער ישיבה בחור, מיט זיין ניגון און אויסגעטאנקייט פון דער וועלט; דער אי־דיש רוסישער רעוואלוציאנערער־סטודענט מיט זיין פארקנעפלטקייט אבער הינטער דעם ברענט א פייער פון רעוואלט, און — אונזער היינטיקער סטודענט אויף דעם הינן קאנטינענט, דער סטודענט, וואס מיר באגעגענען אים יעדן טאג און ווייסן פונדעסטוועגן נים וואס ער וויל און ווי ער פארברענגט זיין צייט.

ס'וועט זיין זייער אינטערעסאנט צו זעען, ווי אזוי דער היינער סטודענטן ליג פון דער קולטור געזעלשאפט, שטעלט זיך פאר דעם הינן סטודענט. ווייל דאס דאזי־קע לעבעדיקע בילד וועט געוויזן ווערן אויף דעם "יוביליי אוונט פון סטודענטן ליג". וואס וועט פארקומען היינטיקן פרייטאג, 23טן יאנוואר, אין פרץ זאל.

דער אוונט זאגט צו צו זיין גאר אן אינ־טערעסאנטער. דער סטודענטן ליג, גרייט זיך צו אים שוין א שטיקל צייט און דער פראגראם איז דאריבער א פארשיידנאר־טיקער און א רייכער. צום שלום פון אונזע וועט געוויזן ווערן אן איינאקטער מיט'ן נאמען "סכנה".

די גאנצע סצענע שפילט זיך אפ הינ־טערן פארהאנג און סיי דער אופן פון שפי־לען עס און סיי די סיטואציע מאכן א שטארקן איינדרוק אויפ'ן צוזעער.

בסך הכל אן אוונט מיט כל א גוט. ווערט דאריבער דערווארטעט, אז א גרוי־סער עולם, וועט קומען מיט פייערן דעם יובילייי פון'ם סטודענטן ליג.

י. ז.

שלאָפלאָז
ווי א סאָווע

מיט צעטרייסלטע נער־ווען פון דראָגס

ווען צעטרייסלט פון דראָג־סטימולאנטן, אזעל־כע ווי טענין און קאפעין, וואס עס האבן די מאלצייט־געטראנקען. דאס איז ווארום מיליאנען מענשן שרעקן זיך פאר זייער שאטן. און מיליאנען טרינקען איצט דעם אפעטיטלאכן צופרידנשטעלנדן פאסטום פאר בעסערן געזונט, רואיקע נערוון, גע־שמאקער שלאף. פרובירט עס. געמאכט אויגנבליק־לאך אין דער קאפ צו דעם קאסט פון א האלבן סענט, 90 קאפס פון א 50 סענטיקער טין, אדער מען קאן מאכן פאסטום סיריעל דורך קאכן אדער דורך פערקאליטינג 20 מינוט צייט.

Postum

פריי — פאר א וואך

סופלאי

מאכט א 30 טאגיקע פראבע פון פאסטום. מיר וועלן אייך געבן דעם סופלאי פאר דער ערשטער וואך פריי. שרייבט צו דזשענעראל פודס, לימיטעד, סטערלינג טאוער, טא־ראנטא 2, אנטעריא.

מוטערס — נאך א פראבלעם געלייזט

א סך קינדער האבן ניט ליב דעם טעם פון מילך. זיי האבן ליב צו האבן דעם זעלבן טרונק וואס די "דערוואקסענע". עס איז גוט פאר זיי צו האבן א ה י י ס ן טרונק ! מאכט אינסטאנט פאסטום פאר זיי, גוצנדיק הייסע מילך (ניט געזאדע־נע) אנשטאט געזאדענע וואסער ! זיי וועלן ליב באקומען דעם טעם מאמעטאל !

דאנלאפ קאמפאני אנאנסירט ענדערונגען אין סיילס פערסאנאל

מר. ע. סי. מארטין, דזשענעראל סיילס מענעדזשער פון דער דאנלאפ טייר און ראבער גודס קאמפאני, לימיטעד, אנאנ־סירט די פאלגנדע ענדערונגען אינ'ם סיילס פערסאנאל פון דער קאמפאני :

מר. דזשי. ה. טיערנאן האט איצט דעם אויפזיכט אויף דער וואנקאווער טעריטא־ריע אויפ'ן פלאץ פון מר. סי. ה. קלאט־וארטי, וועלכער האט רעזיגנירט.

מר. דזש. ע. האלאנקוויסט האט דעם אויפזיכט אין קאלגארי, נאכדעם ווי דער פריערדיקער מענעדזשער מר. ה. ה. לואיס איז דערהויבן געווארן צום אמט פון וועס־טערן סיילס מענעדזשער.

מר. פ. א. ברענד האט דעם אויפזיכט אין סאסקאטון, אויפ'ן פלאץ פון מר. ה. סמיט, וועלכער איז טראנספערירט געווא־רען צום רעדזשיינער ברענטש אלס מע־נעדזשער.

מר. ס. סי. מיטשעל, געווען מע־נעדזשער אין רעדזשיינע, איז איצט מע־נעדזשער פון ווינניפעגער דיוויזיע, אויפ'ן פלאץ פון מר. ר. מעקינאן, וועלכער האט רעזיגנירט.

מר. מעקא קעמפבעלל, וועלכער האט פריער געהאט דעם אויפזיכט אויף די מאנופעקטשורערס עקוויפמענט סיילס זיכט אויף דער קאמפאנים סיילס אין די מאריטימע פראווינצן, אויפ'ן פלאץ פון מר. וו. ה. דאנאוואן, וועלכער איז געווארן מענעדזשער פון האמילטאן דיוויזיע, נאך דער רעזיגנאציע פון מר. דזש. דזש. פא־טערסאן.

וואנצן און קאקראוטשעס

פארניכטעט. ארבעט גאראנטירט

CHARLES RIESS & CO.

376 Colony St. Phone 33 529

הויז־צו־הויז זאמלונג פאר דער צישׂ"א

זונטאג, דעם 25טן יאנוואר, וועט אונ־טער דער אויפזיכט פון די לינקע פועלי־ציון דורכגעפירט ווערן א הויז צו הויז זאמלונג פאר די איידישע שולן אין פוילן (צישׂ"א). די שולן אין פוילן לעבן איצט איבער א שווערן קריזיס .עס איז דא א געפאר אז א צאל שולן, אויפגעבויט מיט גרויס מסירת נפש פון דער פוילישער אי־דישער ארבעטערשאפט און ארימע פאלקס מאסן, זאלן צוגעמאכט ווערן. די פוילישע מלוכה טוט אלץ אין איר מאכט דעם אי־דישן שול־וועזן אונטערדריקן. חילוף איז דאריבער דרינענד נויטיק.

יעדער איינער וועלכער אין פאראינטע־רעסירט אין אידישן שול־וועזן מוז זיך ווארים אפרופן, און ניט נאר מיט א ביי־שטייערונג נאר אויך מיט ארבעט. עס ווערט דערווארטעט, אז א צאל פריינט־וועלן זיך אפרופן אויך אלס זאמלער. דיסטריקטן וועלן אויסגעטיילט ווערן פרייטאג, דעם 23טן יאנוואר, 8 אזיינער אוונט אין פרץ־שול צימער 4.

פריינטלאכע ארגאניזאציעס זיינען גע־בעטן צו האלט פריי דעם דאטום.

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן

4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג — טעלעפאן 26 892

איך וויל אז איר זאלט וויסן — —

אז מיין פילינג סטיישאן איז איצט אויפן קארנער סאלטער און דאפערין

ווי פריער וועל איך אייך געבן מיין פערזענלאכע אטענשאן

מיר גיבן די בעסטע סערוויס

GRAND SERVICE STATION

מאיר זיפורסקי, אייגנטימער

Salter St. and Dufferin Ave. Phone 54 574

MACDONALD'S Fine Cut

מיט זיג - זאג סיגארעט פאפיער צוגעלעגט

א באוויז פון פובליקומס צוטרוי

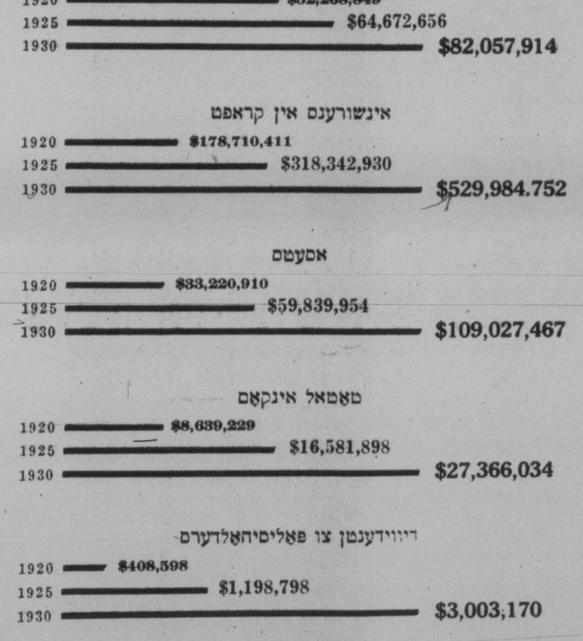

THE MANUFACTURERS LIFE INSURANCE COMPANY

ESTABLISHED 1887

Branch Office: 300 Huron & Erie Bldg., Winnipeg

W. A. KENNEDY, C.L.U., Branch Manager

M. WAISMAN, General Agent

BRANCH OFFICES IN CANADA, UNITED STATES, GREAT BRITAIN, INDIA, AFRICA, ASIA, JAPAN, PHILIPPINES, HAWAII, WEST INDIES, CENTRAL AND SOUTH AMERICA